

Een inventariserend archeologisch veldonderzoek aan de Broekstraat 65 te Maasbree (L.)

Steekproef-rapport 2006-04/13
ISSN 1871-269X, CIS-code 16735

Inleiding

Op 28 april 2006 is aan de Broekstraat te Maasbree, gemeente Maasbree een inventariserend archeologisch veldonderzoek uitgevoerd (begrenzing onderzoeksterrein in RD-coördinaten: 201,318/374,301 - 201,281/374,398 - 201,234/374,385 - 201,270/374,286). Het plangebied ligt aan de noordzijde van de Broekstraat op de locatie van Broekstraat 65 (zie Figuur 1 & 3). Kadastraal staat het perceel bekend als Gemeente Maasbree, Sectie K, nr 410 en 1493. Het perceel is compleet geasfalteerd en deels bebouwd met een groentehal van de Tuinbouwvereniging Maasbree (zie Figuur 3). Het plangebied heeft een oppervlakte van ongeveer 3500 m² en ligt op een hoogte van ongeveer 28,5 m boven het NAP.

Op de Kaart van Christiaan Sgroten (Limburg en Omstreken, afkomstig uit de Brusselse Atlas 1573)¹ is Maasbree niet als zodanig gekarteerd. Venlo en Blerick zijn wel op de kaart aanwezig. Ten zuidoosten van Blerick en Venlo is een dorp aangegeven dat Breij heet, dit is de voorganger van het huidige Maasbree - in de plaatselijke streektaal staat Maasbree bekend als 'Bree'. Op de Kadastrale Minuutplan 1832² is het plangebied onbebouwd. Ook op de Grote Historische Provincie Atlas van Limburg 1837-1844 (zie noot 1) is het plangebied onbebouwd. Het dorp Maasbree concentreerde zich in deze periode meer richting het noorden, in de omgeving van de Dorpstraat en de kerk.

Op de Bodemkaart van Nederland (blad 58 - archis.nl) is de bodem vanwege de bebouwing niet gekarteerd. De bodem ten zuiden van Maasbree is gekarteerd als een beekerdgrond met leemarm en zwak lemig fijn zand (classificatie pZg21 met grondwatertrap V: gemiddeld hoogste grondwaterstand meer dan 40 en gemiddeld laagste grondwaterstand meer dan 120 cm beneden het maaiveld). De bodem ten

¹ Wolters-Noordhoff Atlasproducties, 1990. *Grote Historische Provincie Atlas 1:25000, Limburg 1837-1844*. Wolters-Noordhoff bv, Groningen.

² De Woonomgeving: www.dewoonomgeving.nl - publicatie van kadastrale kaarten uit 1832.

noorden van Maasbree is gekarteerd als een hoge zwarte enkeerdgrond (esdek) met lemig fijn zand (classificatie zEZ23 met grondwatertrap VII: gemiddeld hoogste grondwaterstand tussen 80 en 140 cm en gemiddeld laagste grondwaterstand meer dan 120 cm beneden het maaiveld).

Het plangebied is op de IKA W (Indicatieve Kaart Archeologische Waarden) vanwege de bebouwing niet gekarteerd. De omringende gebieden hebben een lage tot hoge trefkans op archeologische waarden (zie Figuur 2). Uit het plangebied zelf zijn geen meldingen van archeologisch waardevolle terreinen bekend in het Centraal Monumenten Archief (CMA) en geen archeologische vondsten in het Centraal Archeologisch Archief (CAA) van de Rijksdienst van Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB). Ten zuiden van Maasbree is een archeologische waarneming bekend van enkele frankische urnen (nr 27503, datering 450 - 725 nC). De exacte vondstlocatie is niet bekend aangezien bij deze waarneming vermeld wordt dat deze in de omgeving van Maasbree zijn gevonden. In het westen van Maasbree, op ruim 700 m van het huidige plangebied heeft in 2005 een opgraving plaats gevonden, uitgevoerd door RAAP. Hier zijn sporen gevonden uit het Neolithicum tot en met de late Middeleeuwen (5300 vC - 1500 nC: www.archis.nl - RAAP-rapport 1235).

Het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) gaat uit van bescherming van archeologische waarden *in situ* (in de oorspronkelijke vindplaats) en sluit hiermee aan op internationale afspraken (verdrag van Malta). Aangezien het plangebied een oppervlakte heeft van meer dan 2500 m² dient in het plangebied een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd te worden dat moet vaststellen of er archeologische waarden aanwezig zijn.

Figuur 1. Maasbree, Broekstraat 65: overzichtskaart. Het plangebied is met een zwarte pijl aangegeven. [Naar: ANWB 2002. *Topografische Atlas Nederland - 1:50000*. ANWB, Den Haag].

Archeologisch verwachtingsmodel

Het plangebied ligt in ongekarteerd terrein op de IKAW. Echter in de omgeving van de Broekstraat en in Maasbree zijn vondsten gedaan uit de periode van het Neolithicum tot de late Middeleeuwen. De mogelijkheid bestaat dat tijdens het veldwerk sporen en indicatoren worden aangetroffen uit deze bovengenoemde perioden. De te verwachten indicatoren zullen grotendeels bestaan uit fragmenten aardewerk, houtskool en bewerkt en/of verbrand vuursteen.

Aanleiding en doel

Dit onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van Novaform Vastgoedontwikkelaars b.v. te Eindhoven, vertegenwoordigd door de heer Van den Heuvel. De aanleiding van het onderzoek is de geplande nieuwbouw van een appartementencomplex op het huidige plangebied.

Het doel van het onderzoek is vast te stellen of in het gebied nog onverstoorde archeologische grondsporen verwacht kunnen worden. Hiertoe is de gaafheid van het bodemprofiel bepaald. Tevens is de bodem onderzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

Methoden en technieken

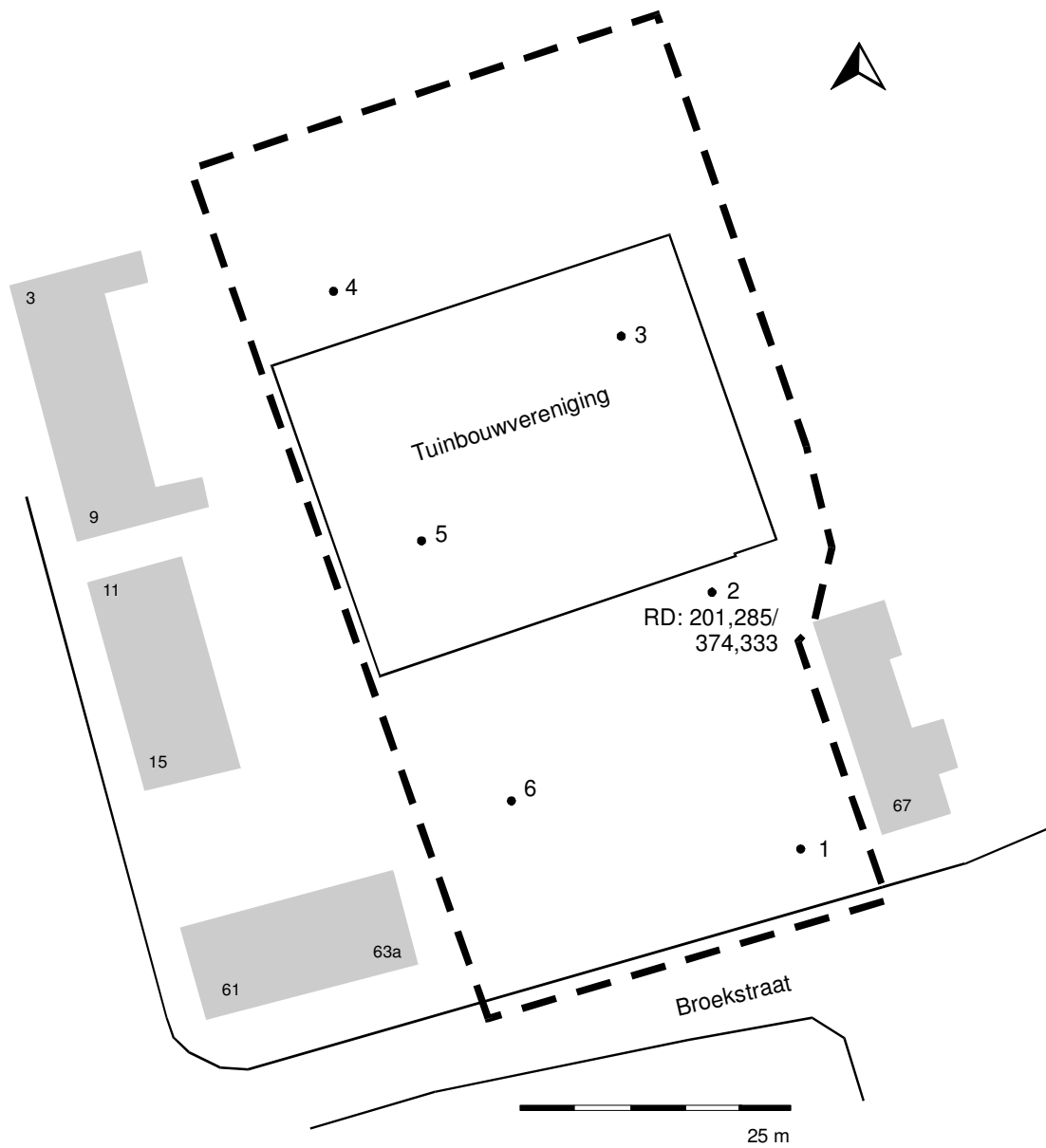
In het plangebied aan de Broekstraat zijn in totaal zes grondboringen verricht, dit komt neer op ruim 17 boringen per hectare. De boringen zijn zo gelijkmatig mogelijk over het te onderzoeken terrein verdeeld.

De boringen zijn in twee raaien van ieder drie boringen geplaatst (zie Figuur 3). De boorlocaties op een raai hebben een onderlinge afstand van 25 m. Tussen de boorraaien is een afstand van 22,5 m aangehouden. Elke boorraai is gezet op een afstand van ongeveer 7,5 m van de oost- en westgevel van het pand op het perceel. Voor de precieze locaties van de boringen wordt verwezen naar Figuur 3. Alle boringen zijn uitgevoerd met een 10 cm edelmanboor. Hiermee is de opbouw van de bodem bepaald. De boringen zijn - indien mogelijk - tot een minimale diepte van 25 cm in de ongeroerde bodem doorgezet om de opbouw van de bodem goed te bestuderen. Opgeboord zand werd met een 4 mm zeef onderzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals houtskool, aardewerk en bewerkt of verbrand vuursteen.

Resultaten

De beschrijvingen van de boringen zijn weergegeven in de boorstaten. Deze zijn bijgevoegd.

In geen enkele boring is een intact bodemprofiel waargenomen. In het gehele plangebied is de bodem tot in de C-horizont verstoord. Onder het asfalt ligt een verstoorde laag met puin en grind die tot op een diepte van 60 cm (boring 1) tot 110 (boring 3) verstoord is. Deze verstoring zal grotendeels veroorzaakt zijn door de aanleg en fundering van het asfalt en de loods op het terrein. Onder deze verstoorde laag begint de C-horizont. Dit is het sediment (zand) dat niet aan bodemvorming onderhevig is geweest. Van een intact bodemprofiel met de aanwezigheid van gave archeologisch grondsporen of indicatoren is hier geen sprake meer. Tijdens het veldwerk zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen of archeologische vondsten gedaan. In alle verstoorde bodemlagen zijn recente puinsporen en recent baksteen aangetroffen. Een veldkartering bleek door de aanwezigheid van het asfalt niet mogelijk. Vanwege de bebouwing en het verstoorde bodemprofiel zijn geen NAP-hoogtes genomen.

Figuur 3. Maasbree - Broekstraat 65: situatietekening met de boorlocaties. De genummerde punten geven de uitgevoerde boringen weer. De zwarte onderbroken lijn geeft de begrenzing van het plangebied aan.

Conclusies en advies

De bodem in het plangebied is niet meer intact. In geen enkele boring is een intact bodemprofiel aangetroffen. In het gespecificeerd archeologisch archeologisch verwachtingsmodel werd gesteld dat tijdens het veldwerk de kans bestond op het aantreffen van indicatoren (en grondsporen) uit onder andere het Neolithicum tot en met de (late) Middeleeuwen. Deze zijn tijdens het onderzoek niet ontdekt. Waarschijnlijk hebben de werkzaamheden omtrent de aanleg van de loods en het asfalt de oorspronkelijke bodem in het plangebied grotendeel verstoord.

Tijdens het veldwerk zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen of archeologische vondsten gedaan. Ook zijn in het verleden geen meldingen gedaan van archeologische vondsten uit het plangebied. Op grond van de huidige staat van kennis zijn beperkende en/of beschermende maatregelen dan ook niet wetenschappelijk verdedigbaar. Archeologisch vervolgonderzoek wordt voor het plangebied aan de Broekstraat 65 te Maasbree, gemeente Maasbree, niet noodzakelijk geacht.

Wel wijzen wij er op dat wanneer bij werkzaamheden grondsporen worden aangetroffen en/of archeologische vondsten worden gedaan, hier direct melding van dient te worden gemaakt bij de gemeente Maasbree en de provinciaal archeoloog.

Zuidhorn, 19 december 2006
De Steekproef

drs. A. Vissinga

Voor akkoord,

dr. J. Jelsma (senior archeoloog)